

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Dato: 19.08.2022

Deres ref: 22/756

Vår ref: PS

NIBIO

Postboks 115, 1431 Ås

Tlf: 406 04 100

post@nibio.no

nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Høringsuttalelse til NOU 2022:3 På trygg grunn

NIBIO har vurdert NOU 2022:3 På trygg grunn med grunnlag i vår faglige kompetanse som landbruks- og miljøfaglig forskningsinstitutt. NIBIO arbeider ikke spesifikt med kvikkleirespørsmål og naturfare. Vi vil derfor ikke kommentere utredningen i dens fulle bredde, men har kommentarer til noen punkter.

NIBIO oppfatter NOU 2022:3 På trygg grunn å være en helhetlig og svært grundig gjennomgang av alle relevante spørsmål knyttet til skredrisiko i områder hvor det er eller kan være kvikkleire. Utredningen bør derfor gi et godt grunnlag for å prioritere en rekke tiltak som kan bidra til vesentlig reduksjon av framtidig risiko for alvorlige ulykker grunnet kvikkleireskred.

NIBIO vil spesielt anbefale at følgende punkter prioriteres ved oppfølging av utredningen:

- Kartlegging og overvåking i områder hvor arealendringer og erosjon kan føre til økt skredrisiko bør prioriteres. Det bør særlig legges til rette for metodeutvikling for mer effektiv og treffsikker kartlegging, herunder også legges til rette for tverrsektorielt og tverrfaglig samarbeid om dette.
- Utvikling og implementering av ny teknologi for effektiv og nøyaktig overvåking av arealendringer, erosjon og fyllinger i landbruksområder må styrkes.
- NIBIO har dokumentert at tilstanden til de hydrotekniske anleggene i landbruksområder er til dels svært mangelfull. Arbeidet med å undersøke tilstand og gjennomføre utbedringer av hydrotekniske anlegg i landbruksområder, bør prioriteres både av hensyn til mulig skredrisiko og for å hindre forurensende erosjon. Det er også FoU behov på agrohydrologisk kvantifisering knyttet til hydrotekniske anlegg.
- Endret arealbruk i nedbørfelter vil over tid kunne føre til betydelige endringer i avrenningsmengder, intensitet og 'patways' (vannet vei i landskapet, forholdet mellom overflateavrenning, drenering, grunnvann etc). Det bør derfor legges økt vekt på å vurdere konsekvenser og risiko som følge av dette i areal- og samfunnsplanleggingen. Det bør særlig legges vekt på å etablere metoder og rutiner for å følge opp den samlede

NIBIO

belastningen som følger av arealendringer, og som i sum kan ha vesentlig betydning for erosjon og skredrisiko. Det er også FoU-behov for økt romlig og stedfestet oppløsning.

- NIBIO understreker derfor betydningen av at det legges økt vekt på helhetsperspektiver i arealplanleggingen, der naturfare og vern av dyrket og dyrkbar jord, og viktige naturområder i større grad vurderes samlet.
- Kompetanse, kunnskapsgrunnlag og transparent kunnskapsformidling er av stor betydning for å sikre forsvarlig forvaltning av arealer hvor det kan være risiko for kvikkleireskred. NIBIO støtter derfor utvalgets forslag om å styrke både forskningsinnsatsen og utdanningskapasiteten innen de fagområder utvalget har foreslått.

NIBIO har med grunnlag i sin brede kompetanse og oppgaver innen arealkartlegging og landbruks- og miljøforskning, et godt grunnlag for et styrket samarbeid med andre fagmiljøer om en rekke av de tiltakene som er foreslått i utredningen.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør